

Adi ortaklığın ortaklarının kur korumalı mevduata ilişkin istisna karşısındaki durumu

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-125-166919
Tarih	03.02.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-62030549-125-166919

03.02.2023

Konu : Adi ortaklığın ortaklarının kur korumalı mevduata ilişkin istisna karşısındaki durumu

İlgi :

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; ortakları kurumlar vergisi mükellefi olan (...) Adi Ortaklığınızın ... tarihli bilançosunda yer alan döviz tutarlarını 17/02/2022 tarihine kadar Türk lirasına çevirerek 6 ay vadeli kur korumalı Türk Lirası mevduat hesabına aktarmış olduğu belirtilerek, ... tarihli adi ortaklık bilançosunda yer alan yabancı para hesaplarına ilişkin kur farkı gelirlerinin ... yılı dördüncü geçici vergi dönemi itibarıyla ortaklarca hisseleri oranında beyan edilecek kısımlarının kurumlar vergisinden istisna edilmesinin mümkün olup olmadığı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

7352 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen geçici 14 üncü maddede;

"(1) 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (I) numaralı bendinin (g) alt bendi hükmüne istinaden Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen hesaplar ile ilgili olarak; kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını, dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı, bu kapsamda açılan en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda aşağıda belirtilen kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır:

a) Bu fıkra kapsamındaki yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının 1/10/2021 ila 31/12/2021 tarihleri arasındaki döneme isabet eden kısmı,

b) 2021 yılı dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevrilen hesaplarla ilgili oluşan kur farkı kazançları ile söz konusu hesaplardan dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar.

...

Bu maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan istisna hükümleri, aynı şartlarla geçerli olmak üzere bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinin kazançları hakkında da

uygulanır.

..."

hükümleri yer almaktadır.

Konu ile ilgili açıklamalara 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin "40. Yabancı Paraların ve Altın Hesaplarının Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüştürülmesinden Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna Uygulaması" başlıklı bölümünde yer verilmiş olup Tebliğin

- "40.2. İstisnanın kapsamı ve yararlanabilecek olanlar" başlıklı bölümünde;

"Mükelleflerin 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı para ve altın hesapları ile 1/1/2022 tarihinden itibaren (bu tarih dahil) açılacak işlenmiş ve hurda altın hesabı bakiyeleri Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14 üncü maddesi kapsamındadır.

Dolayısıyla, söz konusu hesaplarını 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (I) numaralı bendinin (g) alt bendi hükmüne istinaden Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14 üncü maddesinde öngörülen süre ve şekilde Türk lirasına çeviren kurumlar vergisi mükellefleri bu istisnadan yararlanabileceklerdir.

...

Kazançlarını bilanço esasına göre tespit eden gelir vergisi mükellefleri de aynı şartlarla bu istisnadan yararlanabileceklerdir." açıklamaları,

- "40.3.1. Dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevrilen yabancı para hesaplarına ilişkin istisna uygulaması" başlıklı bölümünde de;

"Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14 üncü maddesi kapsamında, 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını dördüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevirmek suretiyle elde ettikleri Türk lirası varlığını 1211 sayılı Kanunun ilgili hükmü kapsamında açılan Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendiren mükellefler aşağıdaki kazançları için kurumlar vergisi istisnasından yararlanabileceklerdir.

40.3.1.1. Yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarına ilişkin istisna

31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını, bu Kanunun geçici 14 üncü maddesi ve 1211 sayılı Kanunun ilgili hükmünde öngörülen süre ve şekilde Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarına dönüştüren kurumlar vergisi mükelleflerinin, söz konusu yabancı paralarının dördüncü geçici vergilendirme (1/10/2021-31/12/2021) dönemine ilişkin dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançları kurumlar vergisinden istisna tutulacaktır.

..." açıklamaları

yer almaktadır.

Öte yandan, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 620-645 inci maddelerinde düzenlenmiş adi ortaklıkların tüzel kişilikleri bulunmayıp, kazançları dolayısıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmaları da söz konusu değildir. Bu nedenle, adi ortaklık bünyesinde yürütülen faaliyetten doğan kâr veya zarar, adi ortaklığı oluşturan ortaklar tarafından hisseleri oranında kendi kazançlarına dahil edilerek vergilendirilmektedir.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, Adi Ortaklığınızca ... tarihli adi ortaklık bilançosunda yer alan döviz tevdiat hesabının kısmen veya tamamen 17/02/2022 tarihine kadar Türk lirasına çevrilerek 6 ay

vadeli kur korumalı Türk lirası mevduat hesabına aktarılmış olması nedeniyle söz konusu yabancı para varlığının dördüncü geçici vergilendirme ...) dönemine ilişkin dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazancı ile ilgili olarak kurumlar vergisi mükellefi olan ortaklarınızca hisseleri oranında Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi kapsamında kurumlar vergisi istisnasından yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026